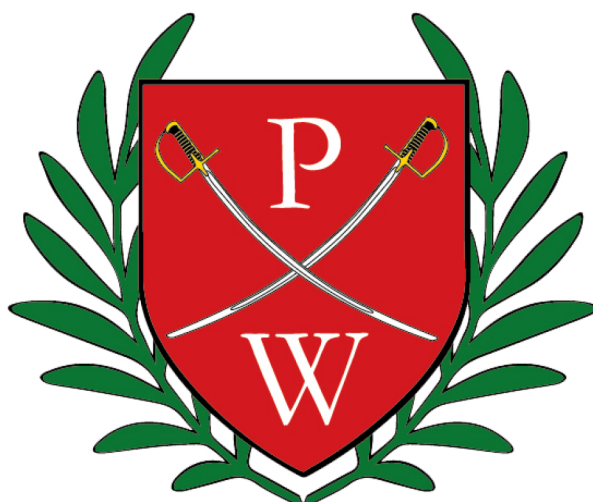

Zbieranie podpisów poparcia w Polsce: diagnoza, zagrożenia i kierunki reform w dobie cyfryzacji

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich
na lata 2018–2030 PROO

1. Procedura zbierania podpisów – stan obecny

Zbieranie podpisów poparcia dla kandydatów i komitetów wyborczych to kluczowy element procesu demokratycznego w Polsce. Stanowi on formalny mechanizm, który umożliwia obywatelom udział nie tylko w głosowaniu, ale również w bezpośrednim wskazywaniu osób i ugrupowań, które będą mogli poprzeć w trakcie wyborów. Choć z pozoru jest to tylko kwestia logistyczna, w rzeczywistości system ten ma ogromny wpływ na to, kto realnie może uczestniczyć w życiu politycznym i publicznym.

1.1. Znaczenie podpisów poparcia w systemie wyborczym

Zbieranie podpisów nie jest jedynie kwestią formalną – to element filtrujący, który ma zapobiegać sytuacjom, w których do wyborów przystępują osoby lub organizacje niemające jakiegokolwiek zaplecza społecznego. Celem tego wymogu jest zapewnienie, że na kartach wyborczych znajdą się kandydaci, którzy przynajmniej w minimalnym stopniu reprezentują interes obywateli, a nie tylko własne ambicje. Z drugiej strony, system ten może działać również jako bariera dla nowych inicjatyw, które nie dysponują rozbudowaną strukturą terenową.

1.2. Obowiązujące przepisy i wymagania

W Polsce procedura zbierania podpisów regulowana jest przez Kodeks wyborczy oraz szereg ustaw szczególnych dotyczących konkretnych typów wyborów. Wymagana liczba podpisów różni się w zależności od rodzaju elekcji:

- **Wybory prezydenckie** – kandydat musi przedstawić co najmniej 100 000 podpisów obywateli posiadających czynne prawo wyborcze;
- **Wybory parlamentarne** – komitety startujące w wyborach do Sejmu muszą zebrać 5 000 podpisów w każdym okręgu wyborczym, natomiast kandydaci do Senatu potrzebują 2 000 podpisów;
- **Wybory samorządowe** – liczba podpisów zależy od wielkości gminy lub miasta, np. w dużych miastach wymaganych jest 3 000 podpisów dla kandydatów na prezydenta;
- **Wybory do Parlamentu Europejskiego** – każdy komitet musi zebrać 10 000 podpisów w danym okręgu.

Każdy podpis musi być złożony na specjalnym formularzu zawierającym dane identyfikacyjne osoby popierającej, w tym jej imię, nazwisko, adres zamieszkania oraz numer PESEL. Formularze muszą być zgodne ze wzorem zatwierdzonym przez PKW.

1.3. Proces zbierania podpisów – etapy i praktyka

Proces ten rozpoczyna się po oficjalnym ogłoszeniu kalendarza wyborczego. Dopiero od tego momentu wolno zbierać podpisy poparcia. W praktyce odbywa się to poprzez:

- **Zbieranie uliczne** – wolontariusze ustawiają się w miejscach publicznych, np. na placach, rynkach, przy kościołach czy galeriach handlowych. Metoda ta pozwala na zdobycie dużej liczby podpisów, ale narażona jest na wiele ryzyk, np. błędy formalne, presję polityczną czy nawet agresję słowną.
- **Zbieranie wewnątrz struktur organizacyjnych** – duże partie i ruchy polityczne korzystają z własnych struktur terenowych. Członkowie zbierają podpisy od znajomych, rodziny, członków stowarzyszeń czy lokalnych społeczności. Jest to skuteczna metoda, ale niedostępna dla komitetów obywatelskich lub nowopowstałych.
- **Zbieranie przez internet (druk kart i odesłanie pocztą)** – choć sama procedura nadal wymaga fizycznego podpisu, niektóre komitety udostępniają do pobrania wzory kart, które można wydrukować, podpisać i odesłać. Jest to jednak rozwiązanie niosące ryzyko błędów formalnych oraz opóźnień.

1.4. Weryfikacja podpisów przez PKW

Po zebraniu wymaganej liczby podpisów, komitet składa je do odpowiedniej komisji wyborczej. Podpisy są następnie sprawdzane pod względem formalnym i merytorycznym:

- Czy dane są kompletne i czytelne;
- Czy numer PESEL istnieje w rejestrze obywateli z czynnym prawem wyborczym;
- Czy nie ma podpisów powtarzających się (ta sama osoba nie może podpisać się pod kandydaturą dwa razy);
- Czy podpis nie pochodzi od osoby nieuprawnionej (np. niepełnoletniej).

Każdy błąd może skutkować unieważnieniem pojedynczego podpisu lub całej karty (jeśli np. brak informacji o celu zbierania podpisu). W praktyce oznacza to, że kandydaci muszą zebrać więcej podpisów, niż przewiduje ustawa, by uwzględnić ryzyko ich odrzucenia.

1.5. Problemy i patologie systemowe

Obecna procedura, choć oparta na dobrych intencjach, generuje szereg problemów:

- **Ręczne błędy** – wpisywanie danych ręcznie skutkuje wieloma błędami. Nieczytelne pismo, pomyłki w numerze PESEL, brak podpisu – wszystko to powoduje odrzucenie.

- **Nielegalne zbieranie podpisów** – zdarza się, że podpisy są zbierane przed rozpoczęciem oficjalnej kampanii lub nawet fałszowane. W ostatnich latach pojawiły się doniesienia o listach z podpisami zmarłych lub nieistniejących osób.
- **Brak kontroli nad danymi osobowymi** – formularze często trafiają w ręce wielu osób. Brakuje jasnych procedur dotyczących ich niszczenia po zakończeniu procesu. Obywatele nie mają pewności, co dzieje się z ich danymi.
- **Zarzuty karne wobec zbierających** – próby nadużyć bywają penalizowane. Jednak trudno ustalić sprawcę, gdy nie wiadomo, kto zebrał daną kartę. Brak mechanizmów śledzenia ich obiegu.

1.6. Skutki społeczno-polityczne

System w obecnym kształcie sprzyja dużym ugrupowaniom, które mają rozbudowane struktury terenowe i dostęp do wolontariuszy. Tymczasem komitety obywatelskie, inicjatywy społeczne i nowopowstające ruchy często nie są w stanie sprostać tym wymogom – nie z braku poparcia, ale z braku siły organizacyjnej. Prowadzi to do zjawiska tzw. oligarchizacji polityki – czyli zawężenia grona osób, które realnie mogą startować w wyborach.

Obywatele z kolei często odmawiają złożenia podpisu – nie z powodów politycznych, ale dlatego, że:

- nie wiedzą, czy ich dane będą bezpieczne,
- nie rozumieją, że podpis poparcia **nie oznacza poparcia wyborczego**,
- obawiają się konsekwencji społecznych lub zawodowych,
- nie ufają osobom zbierającym podpisy.

1.7. Potrzeba reformy

Obecny model wymaga głębokiej reformy. W epoce cyfryzacji możliwe jest wdrożenie nowoczesnych narzędzi (np. e-podpisu), które uczynią cały proces bardziej bezpiecznym, sprawiedliwym i wygodnym dla obywateli. Dodatkowo, konieczne jest:

- stworzenie jasnych procedur niszczenia i ochrony danych,
- edukacja obywateli o znaczeniu podpisu poparcia,
- wprowadzenie odpowiedzialności za niewłaściwe obchodzenie się z formularzami,
- zredefiniowanie liczby wymaganych podpisów w zależności od rodzaju wyborów i wielkości okręgu.

Dopiero całościowe podejście, łączące rozwiązania technologiczne, prawne i społeczne, może zapewnić, że instytucja podpisów poparcia stanie się rzeczywistym wyrazem demokracji, a nie tylko biurokratycznym wymogiem promującym silnych i wykluczającym słabszych.

2. Dostosowanie procedury do obecnego stanu technologicznego

W dobie powszechnej cyfryzacji życia publicznego i rosnącego wykorzystania technologii informatycznych w kontaktach obywateli z państwem, proces zbierania podpisów poparcia dla kandydatów i komitetów wyborczych w Polsce wydaje się być reliktem przeszłości. Stosowanie wyłącznie papierowych formularzy, brak systemu elektronicznego oraz manualna weryfikacja danych powodują, że procedura ta jest nieefektywna, kosztowna, a nierzadko również podatna na nadużycia. Stowarzyszenie Patriotyzm i Wolność dostrzegło te problemy i przygotowało kompleksową propozycję reformy tej części procesu wyborczego.

2.1. Możliwość składania podpisów za pomocą profilu zaufanego i podpisu elektronicznego

Jednym z najważniejszych postulatów Stowarzyszenia jest umożliwienie obywatelom składania podpisów poparcia za pośrednictwem narzędzi cyfrowych – przede wszystkim **profilu zaufanego (ePUAP)** oraz **kwalifikowanego podpisu elektronicznego**. Narzędzia te są już wykorzystywane w wielu procedurach administracyjnych (np. PIT, ZUS, CEIDG), a ich integracja z systemem wyborczym byłaby logicznym i bezpiecznym krokiem naprzód.

Obywatel, chcąc udzielić poparcia danemu komitetowi lub kandydatowi, logowałby się do platformy PKW i jednym kliknięciem, po autoryzacji, przekazywałby swój podpis cyfrowy. Dane trafiałyby automatycznie do systemu i byłyby natychmiast weryfikowane z bazą PESEL. System rejestrowałby też moment, miejsce i identyfikator poparcia, co uniemożliwiałoby dublowanie podpisów.

Takie rozwiązanie znacząco ułatwiłoby dostęp do procedury wszystkim obywatelom, szczególnie osobom młodszym, pracującym zdalnie lub przebywającym poza miejscem zameldowania.

2.2. Certyfikacja formularzy i druków do podpisów

Dla tych, którzy nadal chcieliby korzystać z formy papierowej, proponuje się wprowadzenie **certyfikowanych druków ścisłego zarachowania**. Po zarejestrowaniu komitetu, PKW generowałaby elektronicznie karty z unikalnym kodem QR i numerem seryjnym. Karty te zawierałyby dane komitetu, cel zbiórki oraz identyfikator osoby pobierającej formularz. Druki mogłyby być pobierane i drukowane tylko przez osoby zalogowane profilem zaufanym.

Celem tego rozwiązania jest zapobieganie wcześniejszemu zbieraniu podpisów (przed ogłoszeniem kalendarza wyborczego), fałszerstwom oraz nielegalnemu kopiowaniu pustych formularzy. Dodatkowo wprowadzenie takich standardów umożliwiłoby szybką identyfikację nieprawidłowości i ustalenie odpowiedzialności.

Wprowadzenie nowych technologii wiąże się z nowymi wyzwaniami. Stowarzyszenie przewidziało również możliwe zagrożenia i zaproponowało odpowiednie reakcje:

- **Zagrożenie: fałszywe logowanie lub podszywanie się pod wyborcę** – możliwe do wyeliminowania dzięki dwustopniowej autoryzacji (logowanie + kod SMS lub biometria);
- **Zagrożenie: atak hakerski na bazę podpisów** – reakcja: szyfrowanie danych, separacja baz, kopie zapasowe, serwery rozproszone;
- **Zagrożenie: wykluczenie cyfrowe** – reakcja: równoległe utrzymanie formy papierowej, uruchomienie punktów wsparcia w urzędach i bibliotekach publicznych;
- **Zagrożenie: niewłaściwe przechowywanie danych przez komitety** – reakcja: brak fizycznego dostępu komitetów do baz danych, całkowita kontrola po stronie PKW.

2.6. Ograniczenie handlu bazami danych

Dzięki systemowi elektronicznemu podpisy byłyby przechowywane wyłącznie w zaszyfrowanym systemie PKW, bez udziału stron trzecich. W przypadku kart papierowych – przypisanie formularza do osoby zbierającej oraz kod QR eliminowałyby możliwość kopiowania i wtórnego wykorzystywania danych.

To bardzo ważne, ponieważ jednym z głównych powodów odmowy podpisania się przez obywateli jest obawa, że ich dane trafią do nieznanych odbiorców i zostaną wykorzystane np. w kampaniach marketingowych lub sprzedane.

2.7. Ujednolicenie rozwiązań w całym systemie wyborczym

Rekomendowane reformy powinny objąć wszystkie typy głosowań – od wyborów lokalnych, przez parlamentarne, aż po wybory prezydenckie i referenda ogólnokrajowe. Ujednolicenie procedur zapewni:

- spójność i zrozumiałość dla obywateli,
- prostsze zarządzanie systemem przez administrację,
- możliwość stałego doskonalenia jednego zintegrowanego systemu.

2.8. Efekty społeczne i polityczne

Wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań informatycznych do procedury zbierania podpisów:

- podniesie poziom zaufania obywateli do systemu wyborczego,
- zwiększy dostępność procesu dla osób spoza układów partyjnych,
- umożliwi większy pluralizm polityczny,
- zminimalizuje ryzyko nadużyć i nieprawidłowości,
- może pozytywnie wpłynąć na frekwencję wyborczą i poziom zaangażowania obywateli w życie publiczne.

Podsumowując, propozycje Stowarzyszenia „Patriotyzm i Wolność” są przykładem przemyślanej reformy opartej na rozsądku, technologii i realnym doświadczeniu obywatelskim. Wprowadzenie ich w życie pozwoliłoby nie tylko zmodernizować proces wyborczy, ale również odbudować zaufanie do instytucji państwowych i zasad demokracji przedstawicielskiej.

3. Przyczyny niechęci Polaków do składania podpisów pod listami poparcia

Pomimo formalnego obowiązku zebrania podpisów poparcia w celu rejestracji kandydatów i komitetów wyborczych, wiele komitetów w Polsce napotyka na trudność z uzyskaniem wymaganej liczby podpisów. Problem ten nie wynika wyłącznie z braku poparcia politycznego, lecz często z niechęci obywateli do udzielania swojego podpisu. Przyczyny tego zjawiska są złożone i mają zarówno charakter psychologiczny, jak i społeczno-polityczny oraz technologiczno-prawny.

3.1. Obawy związane z ochroną danych osobowych (RODO)

Jedną z najczęstszych przyczyn odmowy podpisania listy poparcia jest lęk o bezpieczeństwo danych osobowych. Formularze do zbierania podpisów wymagają ujawnienia imienia i nazwiska, adresu zamieszkania oraz numeru PESEL – zestawu danych, który w połączeniu umożliwia pełną identyfikację obywatela.

W dobie licznych wycieków danych, skandali z udziałem firm marketingowych oraz nieuczciwych praktyk politycznych, wielu obywateli nie ufa, że ich dane będą przechowywane bezpiecznie i nie zostaną użyte w nieuprawniony sposób. Nie pomaga także fakt, że formularze często są przechowywane w sposób nieuporządkowany, bez zabezpieczenia i trafiają do różnych osób w kampanii.

3.2. Brak zaufania do systemu wyborczego i polityków

Kolejnym czynnikiem jest niski poziom zaufania obywateli do instytucji publicznych, partii politycznych oraz samych kandydatów. Część obywateli obawia się, że ich podpis może zostać wykorzystany do manipulacji lub nie będzie miał żadnego realnego znaczenia. W społeczeństwie istnieje przekonanie, że wybory są z góry rozstrzygnięte, a decyzje podejmowane „ponad głowami” obywateli. Taka atmosfera sprzyja wycofaniu się z życia publicznego i unikania formalnych aktów poparcia.

3.3. Niezrozumienie funkcji podpisu poparcia

Wielu Polaków błędnie interpretuje podpisanie listy poparcia jako wyraz głosowania na danego kandydata. W rzeczywistości, podpis ma jedynie na celu umożliwienie danemu komitetowi startu w wyborach – nie oznacza deklaracji poparcia w dniu głosowania.

Brak kampanii informacyjnych ze strony PKW, mediów publicznych czy szkół obywatelskich sprawia, że świadomość społeczna w tym zakresie jest bardzo niska. Obywatele, nie wiedząc, co oznacza ich podpis, wolą odmówić niż ryzykować.

3.4. Strach przed konsekwencjami społecznymi i zawodowymi

W mniejszych miejscowościach lub silnie upolitycznionych środowiskach złożenie podpisu pod kandydaturą osoby spoza „głównego nurtu” może być odebrane jako akt buntu. Pojawiają się obawy o:

- reakcję pracodawcy,
- utratę pozycji społecznej,
- konflikty rodzinne lub sąsiedzkie,
- napiętnowanie przez środowisko lokalne.

Zjawisko to jest szczególnie dotkliwe w środowiskach administracji publicznej, wśród nauczycieli, urzędników czy pracowników spółek komunalnych. Osoby te czują się zobowiązane do „neutralności”, co często przekłada się na unikanie jakiegokolwiek aktywności obywatelskiej, w tym podpisywania się na listach poparcia.

3.5. Słaba jakość kampanii zbierania podpisów

Zbieranie podpisów często prowadzone jest w sposób chaotyczny, nieprofesjonalny, bez zachowania zasad kultury politycznej. Zbierający:

- nie przedstawiają się,
- nie potrafią wyjaśnić celu zbiórki,
- nie oferują informacji zwrotnej o przetwarzaniu danych,
- nie są w stanie odpowiedzieć na pytania obywatela.

Brak profesjonalizmu i przygotowania po stronie zbierających podpisy zniechęca do jakiegokolwiek interakcji. Obywatel, nie wiedząc, komu powierza swoje dane, po prostu odmawia podpisania.

3.6. Wątpliwości co do legalności procedury

W mediach pojawiają się co jakiś czas doniesienia o fałszerstwach podpisów, o znikających listach, o handlu danymi z formularzy poparcia. Takie przypadki, nawet jeśli jednostkowe, wpływają na obraz całej procedury i powodują, że wielu obywateli traktuje ją z nieufnością. Jeśli państwo nie gwarantuje bezpieczeństwa tak fundamentalnego aktu obywatelskiego, trudno oczekiwać masowego udziału.

3.7. Brak komfortu i wygody

Wreszcie, dla wielu osób podpisanie się na papierze na ulicy lub w przypadkowym punkcie wiąże się z dyskomfortem. Ludzie są zabiegani, spieszą się do pracy, czują się osaczeni przez osoby zbierające podpisy. Nie mają czasu, by analizować treść formularza czy słuchać wyjaśnień. Brak cyfrowej alternatywy sprawia, że wiele osób, które chętnie wyraziłoby poparcie z poziomu własnego komputera, rezygnuje z udziału w procedurze.

3.8. Potrzeba odbudowy zaufania i zmiany komunikacji

Aby zwiększyć gotowość Polaków do udzielania poparcia kandydatom i komitetom, konieczne są następujące działania:

- szeroka kampania informacyjna wyjaśniająca funkcję podpisu poparcia,

- stworzenie nowoczesnych, cyfrowych i bezpiecznych metod podpisywania (jak podpis przez ePUAP),
- wzmocnienie nadzoru nad ochroną danych osobowych,
- edukacja obywatelska w szkołach i mediach publicznych,
- profesjonalizacja procesu zbierania podpisów przez komitety.

Bez zwiększenia zaufania społecznego i zrozumienia roli obywatela w demokracji przedstawicielskiej trudno będzie liczyć na szerokie poparcie dla jakiegokolwiek komitetu, który nie dysponuje silnym zapleczem partyjnym.

4. Rekomendacje reform i kierunki zmian

W odpowiedzi na zidentyfikowane problemy, zagrożenia oraz potrzeby społeczne i technologiczne, konieczne jest wdrożenie kompleksowej reformy procedury zbierania podpisów poparcia. Celem tych zmian powinno być zwiększenie przejrzystości, bezpieczeństwa, dostępności oraz zaufania obywateli do systemu wyborczego.

4.1. Ustawowe umożliwienie podpisu elektronicznego

Najważniejszym krokiem jest nowelizacja Kodeksu wyborczego oraz ustaw szczególnych w celu **umożliwienia składania podpisów poparcia drogą elektroniczną**, z wykorzystaniem profilu zaufanego (ePUAP), podpisu kwalifikowanego lub bankowości elektronicznej. Wymaga to nie tylko zmian legislacyjnych, ale również zbudowania zintegrowanego systemu informatycznego nadzorowanego przez PKW.

4.2. Opracowanie systemu certyfikacji i personalizacji formularzy papierowych

Dla obywateli, którzy preferują kontakt bezpośredni, należy zachować możliwość podpisu na papierze, ale pod warunkiem wprowadzenia **certyfikowanych formularzy z kodem QR oraz obowiązkowej personalizacji zbierających** (przez profil zaufany). Formularze powinny być traktowane jako druki ścisłego zarachowania, co ograniczy nadużycia i zwiększy odpowiedzialność zbierających.

4.3. Budowa publicznego systemu do zarządzania podpisami

Państwowa Komisja Wyborcza powinna opracować i wdrożyć **centralny, bezpieczny system obsługi podpisów poparcia**. System ten:

- umożliwi rejestrację komitetów,
- pozwoli na elektroniczne poparcie kandydatów,
- będzie zintegrowany z bazą PESEL,
- pozwoli na kontrolę liczby i jakości zebranych podpisów w czasie rzeczywistym.

System ten musi spełniać najwyższe standardy bezpieczeństwa informatycznego oraz przejrzystości.

4.4. Kampania informacyjna i edukacja obywatelska

Niezbędne jest przeprowadzenie **szerokiej kampanii informacyjno-edukacyjnej**, która:

- wyjaśni, czym jest podpis poparcia,
- rozdzieli pojęcia „poparcie” i „głosowanie”,
- zapewni obywateli o bezpieczeństwie ich danych,
- wzmocni świadomość praw obywatelskich.

Działania te powinny być prowadzone przez PKW, samorządy, szkoły oraz media publiczne. Kluczowa jest również rola organizacji pozarządowych.

4.5. Wzmocnienie nadzoru nad danymi osobowymi

Należy wprowadzić **obowiązkowe standardy ochrony danych osobowych** w procesie zbierania podpisów, w tym:

- obowiązek szyfrowania elektronicznych formularzy,
- obowiązek niszczenia formularzy papierowych po zakończeniu procedury,
- zakaz kopiowania lub fotografowania formularzy,
- nadzór Prezesa UODO nad przetwarzaniem danych w kampaniach wyborczych.

4.6. Ułatwienia dla inicjatyw obywatelskich i mniejszych komitetów

W celu zapewnienia pluralizmu politycznego i równości szans:

- należy rozważyć **zmniejszenie wymaganej liczby podpisów** dla komitetów obywatelskich,
- zapewnić im **dostęp do publicznej infrastruktury IT** (np. punkty wsparcia w urzędach, bibliotekach),
- umożliwić **zgłaszanie podpisów z poziomu aplikacji mobilnych**.

4.7. Powołanie zespołu ds. reformy prawa wyborczego

Reforma systemu podpisów powinna być częścią szerszego procesu modernizacji prawa wyborczego. Należy powołać międzyinstytucjonalny zespół ekspertów (PKW, UODO, NASK, NGO), który w sposób kompleksowy:

- przygotuje założenia reformy,
- przeprowadzi konsultacje społeczne,
- przygotuje projekt zmian ustawowych i systemowych.

4.8. Pilotaż i ewaluacja

Reformę należy wdrażać etapowo, poczynając od **programu pilotażowego** np. w wyborach samorządowych w wybranych województwach. Pozwoli to ocenić:

- funkcjonalność systemu,
- poziom akceptacji społecznej,
- ewentualne zagrożenia lub niedoskonałości.

Na podstawie wyników pilotażu można następnie rozszerzyć reformę na cały kraj.

Rekomendowane zmiany nie tylko modernizują procedurę zbierania podpisów, ale również przyczyniają się do budowania zaufania społecznego, zwiększenia udziału obywateli w demokracji oraz ochrony ich danych osobowych. Wdrożenie reformy leży w interesie publicznym i powinno być jednym z priorytetów nowoczesnej polityki państwa.

5. Podsumowanie i apel o wdrożenie zmian

Zebrana analiza jasno wskazuje, że obecna procedura zbierania podpisów poparcia w Polsce wymaga gruntownej modernizacji. Jest ona nieefektywna, kosztowna, podatna na błędy i nie budzi zaufania społecznego. Utrzymywanie wyłącznie papierowej formy w czasach, gdy większość spraw urzędowych można załatwić online, jest nie tylko anachronizmem, ale również zagrożeniem dla przejrzystości i wiarygodności procesu wyborczego.

Zaproponowane rozwiązania – zarówno przez Stowarzyszenie „Patriotyzm i Wolność”, jak i inne środowiska obywatelskie – są realne do wdrożenia. Wymagają jednak odwagi politycznej, dobrej woli ustawodawcy oraz współpracy instytucji państwowych z organizacjami społecznymi i ekspertami.

Wprowadzenie elektronicznych form poparcia, systemu certyfikowanych formularzy, ochrony danych osobowych oraz kampanii informacyjnej pozwoli:

- zwiększyć udział obywateli w demokracji,
- wyrównać szanse komitetów obywatelskich i mniejszych ugrupowań,
- wzmocnić zaufanie do procesu wyborczego,
- ograniczyć patologie związane z fałszerstwami i handlem danymi.

Obecna technologia – w tym podpis elektroniczny, profil zaufany, bankowość elektroniczna, skanery OCR i szyfrowane systemy baz danych – w pełni umożliwia wdrożenie takiej reformy. Brakuje jedynie systemowego impulsu oraz politycznej decyzji, by uczynić to rzeczywistością.

Dlatego apelujemy do decydentów:

- Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
- Państwowej Komisji Wyborczej,
- Ministerstwa Cyfryzacji,
- Rzecznika Praw Obywatelskich,
- Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, by wspólnie podjęli działania prowadzące do wdrożenia nowego, bezpiecznego, cyfrowego i transparentnego systemu poparcia dla kandydatów.

Polska demokracja zasługuje na narzędzia XXI wieku.

W imieniu środowisk obywatelskich, organizacji społecznych i wszystkich obywateli, którzy chcą mieć realny wpływ na to, kto reprezentuje ich w instytucjach publicznych – wzywamy do rozpoczęcia prac nad reformą już dziś.